

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Управління туризму, рекреації та курортів

Одеської обласної державної адміністрації

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та вчених**

**«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС:
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ДЛЯ УКРАЇНИ»**

10 квітня 2019 року

м. Одеса

Одеса – 2019

УДК 338.488.2:640.4

L 83

P 58

Редакційна колегія:

Давиденко І. В. – к.е.н, доцент, завідувач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу ОНЕУ;

Галасюк С. С. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Нездоймінов С. Г. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Семенов В. Ф. – д.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Лебедєв І. В. – д.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Михайлюк О. Л. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Герасименко В. Г. – к.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Іванов А. М. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Відповідальна за випуск: к.е.н., доцент **Галасюк С.С.**

Дане видання містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід на перспективи розвитку для України» (10 квітня 2019 року, м. Одеса).

У збірник увійшли матеріали кругового столу, проведеного серед науковців, та секцій конференції: «Сучасні тенденції розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Організаційно-економічні аспекти функціонування підприємств сфери туризму та гостинності», «Регіональні проблеми розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: історія та сучасність», «Використання сучасних інструментів маркетингу в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі», «Рекреаційний та екологічний аспекти розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Впровадження інноваційних технологій у сучасному туристичному та готельно-ресторанному бізнесі».

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених (м. Одеса, 10 квітня 2019 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – 881 с.

© Одеський національний економічний університет, 2019

© Колектив авторів, 2019

Столяр Ю. В. ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАУКИ І ПРАКТИКИ ТУРИЗМУ.....	354
Хетагурова Д. О. СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ.....	359
Чуприна А. С. ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	363
Шахова М. Ю. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ.....	368
Штепа Д. Д. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ П'ЯТИЗІРКОВИХ ГОТЕЛІВ.....	372

СЕКЦІЯ 2.
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ ТА
ГОСТИННОСТІ

Балесна А. С. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ У ГОТЕЛЯХ ДІЛОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	377
Бановська К. О. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ В ТУРИЗМІ.....	382
Беженар Н. В. ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ В ГОТЕЛЯХ РІЗНИХ ТИПІВ.....	387
Безклубенко Д. В. ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВА РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	392
Блажко А. С. МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	395
Вагіна Н. С. ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЕКСКУРСОВОДІВ.....	399
Ворожбіт Т. С. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ПОСЛУГ В ГОТЕЛЯХ.....	403
Гаврилюк Д. В. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ...	407
Гладченко Т. С. ВИЯВЛЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ НАДАННЯ ПОСЛУГ В АПАРТ-ГОТЕЛЯХ.....	411
Гоменюк А. І. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ У МОТЕЛЯХ.....	415

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ

Спортивний туризм – це складова сучасного туризму, найбільш активна і динамічна частина туристської діяльності, що базується на громадських засадах.

Спортивний туризм – це також вид спорту, який включає різноманітні активні туристичні заходи, спортивні походи усіх категорій складності, чемпіонати, першості за усіма видами спортивного туризму (пішохідний, лижний, гірський, водний, велосипедний, мотоциклетний, автомобільний, спелеологічний, вітрильний), комплексні заходи, експедиції

За видами спортивний туризм поділяється на:

- пішохідний туризм – пересування на маршруті проводиться в основному пішки;
- лижний туризм – пересування на маршруті здійснюється в основному на лижах;
- гірський туризм – піші походи в умовах високогір'я;
- водний туризм – сплав по річках залежно від категорії, річки, як правило, гірські;
- спелеотуризм – подорожі по підземних порожнинах;
- вітрильний туризм – подорожі на суднах під вітрилом по морю або акваторіями великих озер;
- на засобах пересування – розділ, що включає в себе велосипедні, кінні та авто- та мотоподорожі;
- комбінований туризм – подорожі, що поєднують в собі елементи різних видів туризму

За організаційними формами спортивний туризм поділяється на: спортивні походи, змагання зі спортивного туризму, експедиції, екскурсії.

Вид спорту «Спортивний туризм» був включений в Єдину спортивну класифікацію в 1949 р., має певні розрядні вимоги для отримання спортивних звань і розрядів. У 1970 вперше були проведені змагання на кращий туристський похід.

У 1949 включений в Єдину всесоюзну спортивну класифікацію (євського), визнаний видом спорту. У 1963 році створена Центральна рада з туризму ВЦРПС: розпочато створення туристичних секцій, клубів туристів при колективах фізкультури і спортивних клубах, а при регіональних радах по туризму – туристичних клубів. У 1965 році розпочато присвоєння розрядів і звань аж до звання Майстер спорту за вчинення спортивних походів 5 категорії складності. У 1970 вперше організовані змагання на кращий туристський похід.

З 1976 року по всій країні організовуються федерації спортивного туризму, які об'єднують представників різних видів туризму, найбільш кваліфікованих туристів. У 1994 році розпочато присудження звання Майстер спорту міжнародного класу за походи 6 категорії складності.

В цілому позитивна дія спортивно-оздоровчого туризму як самостійного і соціально-орієнтованого виду діяльності і способу життя значного прошарку суспільства пояснюється тим, що він являється:

1) формою «народної дипломатії», яка заснована на реальному знайомстві з життям, історією, культурою, звичаями народів;

2) ефективним засобом духовного і фізичного розвитку особистості, виховання дбайливого відношення до природи, взаєморозуміння і взаємоповаги між народами і націями;

3) найбільш демократичним видом відпочинку, який характеризується специфічною формою народної творчості, вільним вибором форми власної активності усіх соціально-демографічних груп населення, починаючи з дітей дошкільного віку і закінчуючи пенсіонерами.

Особливо відмітимо, що спортивно-оздоровчий туризм займає важливе місце у професійній підготовці фахівців з фізичної культури і спорту. У практичній діяльності вказаних фахівців потрібні теоретичні знання і практичні уміння організації туристської роботи з основними віковими групами населення, проведення учбово-тренувальних, спортивних, краєзнавчих і інших походів в різних кліматичних і географічних районах, розробки і проведення комбінованих походів.

Завдяки відносній доступності спортивно-оздоровчим туризмом займаються діти та учнівська молодь, а також всі верстви населення незалежно від соціального стану і достатку. Спортивний туризм є одним з поширених видів спорту. З точки зору соціології виділяють соціальні підрозділи в спортивному туризмі: команда (туристська група), секція (клуб туристів), федерація спортивного туризму.

Туристсько-спортивне змагання – це пересування людини поодиноці або у складі групи в природному середовищі на будь-яких технічних засобах і без таких. Проводиться на наступних класах дистанцій:

- I – Клас довгих дистанцій – «спортивні походи і тури».
- II – Клас коротких дистанцій – «укорочені спортивні походи і тури».
- III – Клас нестандартних дистанцій – «подорожі і тури».
- IV – «Аварійно-рятувальні і екстремальні дистанції і тури».
- V – Клас технічних дистанцій – «туристське багатоборство».
- VI – Клас технічних дистанцій на штучному рельєфі (перешкодах).

Список використаних джерел:

1. Алексеева О. В. Основы спортивно-оздоровительного туризма: учеб. пособие для студентов / О. В. Алексеева. – Улан-Удэ, 2009. – 220 с.
2. Давыденко И. В. Доминанты рынка событийного туризма / И. В. Давыденко // Перспективы развития науки в современном мире: материалы междунар. научно-практич. конф. – Краков, 2012. – С. 97-103.
3. Добрянська Н.А. Реалії сьогодення та перспективи розвитку туристичного бізнесу Одеської області / Н.А. Добрянська, С.С. Стоянова – Коваль, О.В.

- Ніколюк // Економіка харчової промисловості. – Одеса, 2018. - Том 10, №1. – С.9-15.
4. Добрянська Н. А. «Зелений» туризм як засіб стимулювання економічного і соціального розвитку регіонів України / Н.А. Добрянська, В.В. Ткач // Економікоправові засади формування та розвитку регіональної інфраструктури в умовах децентралізації економіки України: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., присвяченої 100-річчю НАН України, Харків, 1–28 лютого 2018 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – с. 8-9
 5. Добрянська Н. А. Стан та перспективи розвитку «зеленого» туризму в регіоні / Н.А. Добрянська, В.В. Попович, С.С. Стоянова - Коваль // Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: монографія / за заг. редакцією проф. О.Г. Янкового. – Луцький національний технічний університет, 2018
 6. Добрянська Н. А. Стан та перспективи розвитку туристичного бізнесу Одеської області / Н.А. Добрянська, О.О. Меліх, Р.С. Козловський // Матеріали у 78 Науковій конференції науково-педагогічного складу ОНАХТ, 23-27 квітня 2018 року, ОНАХТ
 7. Нездоймінов С. Г. Сучасна організація аграрного туризму в Україні як перспективний напрямок розвитку сільських територій / С. Г. Нездоймінов, Н. М. Андреева, І. М. Дишловий // Економіст. – 2011. - № 7. - С. 25 -28.
 8. Олійник В. В. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму на території України / В. В. Олійник, О. В. Шикіна // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаїв, 2016. – Випуск №14. – С. 460-463.
 9. Орлова М. Л. Ресурси етнічного туризму Південної Бессарабії, сформовані в результаті болгарської колонізації / М. Л. Орлова, С. Г. Ярьоменко // Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи : збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів (26 квітня 2017 р.) / Міністерство освіти і науки України; Львівський інститут економіки і туризму. – Львів : ЛІЕТ, 2017. – С. 123-129.
 10. Пивоваров М. История спортивного туризма: Маркетинг. - 2. - 2000. - С. 63-68.
 11. Федотов Ю. Н. Спортивно-оздоровительный туризм: учебник / Ю. Н. Федотов, И. Е. Востоков; под общ. ред. Ю. Н. Федотова. - М. : Советский спорт, 2003. - 238 с.